

Visste du at...?

Noen eksempler fra vårt liv...

Visste du at (sikkerhet)

- Virusangrepet i DNB Nor mars 2007 har kostet banken 80 millioner kroner (via en filial i Kina/en ansatt som spilte).
- En bærbar PC tilhørende en ansatt i Fidelity Investments var blitt stjålet. På PC-en var personmapper for 196 000 nåværende og tidligere ansatte i HP.
- Stjal persondata om 2,2 millioner USA-soldater. Etter et innbrudd hos en forsvarsansatt er persondata om 2,2 millioner USA-soldater på vidvanke.
- Norske virksomheter oppdaget i 2005 om lag 7500 datainnbrudd og registrerte 500000 datainnbruddsforsøk og 9 millioner virusangrep, hele 62% av norske virksomheter ble utsatt for datakriminalitet i fjor.
- De samlede tap for norsk næringsliv i 2006 som følge av datakriminalitet anslås til å være i størrelsesorden 4 til 5,2 milliarder kroner (Økokrim).

Visste du at (sikkerhet)

■ Har stjålet millionvis av kort

- **Verdens største datatyveri er et faktum. Hvorfor forsøke seg mot en og en bruker, når du over flere år har en direktelinje inn i kredittkort sentralen?**

Det er et enormt fokus på fising og andre triks der hackere forsøker å fralokke brukere informasjon for å stjele penger. Men det hjelper lite når datasentralene som samler alt ikke klarer å sikre seg.

En rekke store amerikanske butikkjeder opplever nå det ultimate datamarerittet: Datasentralen de eier sammen har vært tappet - og det er ikke snakk om et engangstilfelle. Ukjente hackere har trolig hatt tilgang over halvannet år.

TJX heter datasentralen og hackere har kopiert informasjon om hele 45,7 millioner kredittkort. Med kortnummer og personlig informasjon vil hackere blant annet kunne skape falske kort eller stjele identiteten til brukerne.

For veldig mange egg var samlet hos TJX - selskapet har datasentraler i USA og England for å håndtere betalinger gjort i 2500 butikker.

Datatyveriet er det mest omfattende noensinne, påpeker sikkerhetsekspertene til amerikanske medier.

Visste du at (søk)

- På YouTube, som ikke fantes for 2 år siden gjøres det nå daglig over 100 millioner oppslag hver eneste dag. Da Google kjøpte YouTube høsten 2006 betalte de 1,6 mrd \$.
- Forskningssselskapet Butler Group kom i 2005 med en statistikk som viser at 1 av 4 søk ender uten resultat. Andre studier viser at for hvert klikk kunden må foreta for å navigere på din side så gir 1 av 3 opp – eller de finner en konkurrerende leverandør.
- Google har 1 million nordmenn som bruker og tar vare på alle søk som gjøres.

Visste du at (informasjonsforvaltning)

- I 2015 vil 80% av dagens medarbeidere fortsatt være aktive, men 80% av teknologien vil være byttet ut med ny teknologi

Datatilsynet mener politiet bryter loven:

Av [Norsk Telegrambyrå](#)

Datatilsynet mener politiet skulle slettet mye informasjon fra etterforskning.

Politiets datasystem inneholder etterforskningsinformasjon om tusenvis av personer. Informasjonen skulle ha vært slettet, mener [Datatilsynet](#). Informasjonen om etterforskning eller pågripelser som ikke resulterer i noen straffereaksjon, skal i utgangspunktet slettes fra politiets sentrale straffe- og politiopplysningsregister (SSP) etter maksimalt 15 år. Men på grunn av tekniske problemer hos politiet, skjer ikke dette, skriver *Aftenposten*.

Det er Kripos som har ansvaret for registeret og dermed for at det siden 2001 ikke er blitt foretatt rutinemessig sletting av slik informasjon. Politiet bryter personopplysningsloven, mener Datatilsynet, som retter skarp kritikk mot Kripos for manglende rutiner. Datatilsynet krever nå opprydding og fart på arbeidet med å få et nytt SSP-system på plass.

Visste du at (informasjonsforvaltning)

■ NRK

- Sliter du med gamle formater? NRK har marerittet: bare filmrullarkivet vil kreve 6700 store harddisker.
- Hundretusenvis av timer er lagret på gammel film og tidlige videotape formater. Ikke bare begynner film og videobånd å forvitne, men snart er utstyret og de som kan bruke utstyret borte.
- NRK står overfor Norges uten sammenligning største konvertering og lagringsjobb. 160 millioner kroner skal NRK bruke på ny digital infrastruktur slik at de kan starte å lagre TV-historien. For vi snakker om petabyte, et ord få datasjefer tar i sin munn.

■ Brukte MP3-spiller til millionkupp

- Kriminelle med sans for teknologi avlyttet datatrafikken fra minibanker og kom seg unna med 2,5 millioner. Kilde: IT avisen, av Andre Lorentsen fredag 17.11 2006 kl 13.04

■ Hacker lurte minibank

- En kreativ tyv fikk minibanken til å tro at den utbetalte femdollarsedler, når den i virkeligheten utbetalte 20 dollarseder. Av Ida Oftebro, torsdag 21. sep 2006 kl 08:00, IT avisen

Datasvindel lyktes mot flere norske nettbanker (Norsk Telegrambyrå)

- **I dagene før jul opplevde kunder i flere norske nettbanker at kontoer ble tappet av datakriminelle.** Oslo (NTB): Norske nettbanker ble i dagene før jul angrepet av datakriminelle som har tatt kontroll mens kundene har vært inne i banken. Kundene er til sammen tappet for over 100.000 kroner.

Visste du at (informasjonsforvaltning)

- **IT-tekniker slettet 236 milliarder.** En ansatt i en finansadministrasjon slettet 236 milliarder.
  - **Backupen fungerte ikke**
Kontoen er registrert som et oljefinansiert fond. Alaskas innbyggere kunne søke fondet om lån. Det er disse 800 000 søknadene som er borte. Ekspertene fra Microsoft og Dell forsøkte desperat å fiske ut informasjonen fra backup-tapene, men til ingen nytte.
  - **Dyr og tidkrevende tabbe**
I tillegg til at feilen kostet over en million norske kroner må man finne 300 kartonger med kontoinformasjon skrevet på godt gammeldags papir, og mate dette inn i datasystemet. Det vil nok ta noen timer.

Visste du at (informasjonsforvaltning)

- **Fengsel etter tastefeil** Han fikk uventet en halv million kroner på konto - og brukte pengene. Han ble dømt.

■ Helsevesenet

- Oslo (NW): Blir du lagt inn på sykehus, har uvedkommende gode muligheter til å snoke i journalen din. – Tilstanden kan ikke bli mye verre enn i dag, mener [Datatilsynet](#). Kjendiser er ekstra utsatt.
- De elektroniske pasientjournalene ved norske helseforetak er rett og slett vidåpne, sier overingeniør Helge Veum i Datatilsynet.
- Det er for mange som har tilgang til pasientjournalene, ulovlig mange. Legene er ikke i stand til å gi pasientene det vernet de har krav på, sier Veum til Newswire.
- Nylig ble det kjent at *Se og Hør* har kjøpt kjendisinformasjon av bankansatte. Kjendiser som behandles på sykehus kan også ha grunn til å bekymre seg.
- Det er liten grunn til å tvile på at det også finns sykehusansatte som er villig til å lekke informasjon mot betaling. Det finnes råtne egg der som andre steder, sier Veum.
- Sykehusansatte selv er overbevist om at smoking foregår. I en undersøkelse i 1985 svarte 86 prosent av de sykehusansatte at det er utbredt å lese i journalene ut over det som er nødvendig for å behandle pasientene.
- I fjor fikk Helgelandssykehuset forelegg fordi en avdelingsleder urettmessig hadde lest pasientjournalen til ansatte ved sykehuset. Senest i februar i år ble det kjent at en ansatt ved Nordlandssykehuset hadde snakket i journalen til en pasient og gitt informasjonen videre til en tredjepart.

Visste du at (e-post)

- I 2004 ble ca 31 milliarder e-postmeldinger sendt hver dag. I 2006 er dette antallet fordoblet.

- I 2005 ble finanskjempen Morgan Stanley dømt til å betale 1 milliard dollar i en rettssak fordi de hadde svart "I don't know" på en forespørsel om de kunne finne igjen en e-post fra en kunde.

Visste du at (e-post)

- Bedrifter bør innføre e-postarkiver (09.02.2005). Professor Jon Bing i rettsinformatikk mener bedrifter bør innføre rutiner for å arkivere e-post nå. I år vil det bli sendt ut 36 milliarder e-post verden over hver dag, anslår analyseselskapet IDC. Rundt 60 prosent av all forretningsinformasjon befinner seg i e-postsystemer, gjerne i form av vedlegg.
- En e-post er i dag like juridisk bindende som et skriftlig dokument i rettssaker. Problemet er at e-post kan være vanskelig å oppdrive ettersom personer slutter, sletter post eller ikke finner igjen viktig e-post. Mange kan ha flere tusen e-poster i et personlig arkiv preget av dårlig struktur. Daglig mottar ansatte alt fra 10 til 100 e-postmeldinger. Både i Enron- og Finance Credit-saken ble e-post brukt som fellende bevis i rettssaker og juridiske tvister.

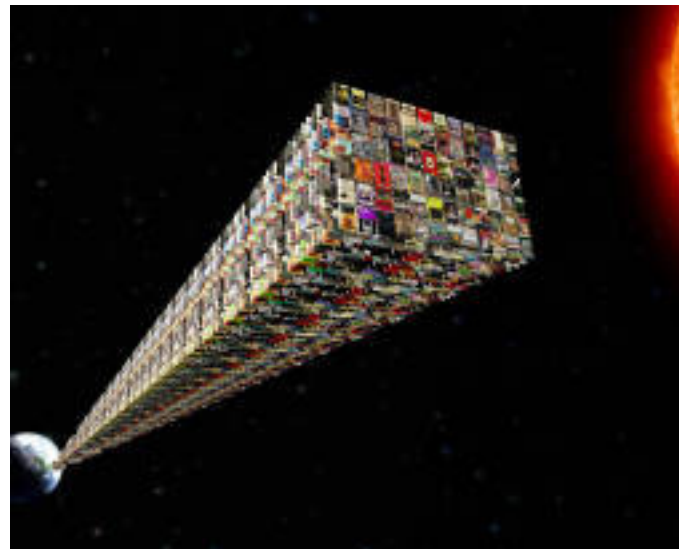
Visste du at (volum):

- En amerikansk undersøkelse viser at 2 av 3 amerikanere føler at de ikke lenger mesterer informasjonsflommen.
- I følge MIT vil hver og en av oss før nyttårs rakettene når bakken i 2010 ha fordøyd mer informasjon de siste 2 år enn de foregående 50 000.
- På VG's web side lagres det daglig 6 ganger innholdet i bibelen.
- Over 10 milliarder SPAM meldinger sendes ut hver dag – halvparten med pornografisk innhold.

Visste du at:

- I 2010 vil vi produsere 988 milliarder gigabyte med digital informasjon, seks ganger mer enn i 2006. Nok informasjon til å bygge 72 stabler med den siste Harry Potter boka fra jorden til sola

Visste du at (compliance)

- En interessant undersøkelse gjengitt i DN avslørte at 60% av norske ledere mener det finnes informasjon som pressen ville slått stort opp dersom de fikk tilgang til informasjonen – snakk om å leve farlig!
- I 2003 gikk revisjonsgiganten Arthur Andersen til grunne på 5 uker etter å ha blitt valgt som det selskapet amerikanske MBA studenter helst ville jobbe for året før.
- EU har nylig vedtatt et direktiv som pålegger operatørene å lagre alle dine e-postmeldinger i 24 måneder.

Visste du at (compliance)

■ Enron topp dømt til fengsel

- Den tidligere regnskapssjefen i energigiganten Enron er dømt til fem og et halvt års fengsel. Han er dømt for å ha godkjent regnskapene som førte til selskapets kollaps i 2001. Richard Causey (46) har erkjent straffskyld for bedrageri og ble dømt av en domstol i Houston onsdag.
- Også Enrons grunnlegger Ken Lay og administrerende direktør Jeff Skilling har vært tiltalt for Enron skandalen, og begge ble dømt i mai. (©NTB)
- Den tidligere Enron direktøren Jeffrey Skilling måtte rett i fengsel etter å ha blitt ilagt den lengste straffen som følge av den økonomiske kollapsen i amerikansk Enron.

Visste du at (compliance)

■ Finance Credit skandalen

- Hauklands arbeidsgiver, revisjonshuset KPMG, frifinnes i den samme dommen. Aktor la her ned påstand om en bot på 13 millioner kroner.
- "Etter en samlet vurdering finner retten at det ikke er organisasjonen KPMG som har sviktet i dette tilfellet, men revisor Haukland og hans team. Hauklands straffeansvar er knyttet både til handlinger som han selv har utført eller unnlatt å utføre, og til unnlatelser med hensyn til ledelse, organisering, oppfølging og kontroll av teamet", heter det.

■ Europeisk "SOX" vedtatt - beste praksis dokument- forvaltning letter innføringen

- (9.2.06) EUs 8-de direktiv ble vedtatt 11.11.2005, og bedrifter innen EU og EØS må ha etablert retningslinjer og praksis i tråd med de nye kravene innen 1.1.2008.

■ Kalte inn døde barn til skolestart (VG Nett) Lille Kristoffer døde bare ni måneder gammel. Nå er han og en liten jente som også døde før hun fylte ett år, innkalt til skolestart i Drammen.

Visste du at (verdi)

- I 2004 ble Google valgt som verdens sterkeste merkenavn etter å detronisert Coca-Cola. Mens Coca-Cola startet i 1905, kom Google på nett i 1998 og leverer kun elektroner.
- I 2006 påpeker norske politikere at selv om norske oljereserver nå utgjør over 1000 milliarder er det fortsatt slik at intellektuell kapital utgjør 4/5 deler av vår totaløkonomi.
- I 1980 utgjorde de fysiske verdiene størsteparten av virksomhetens verdi, i dag utgjøres $\frac{3}{4}$ deler av immaterielle verdier
- "Of all the information that we gather and store, only up to 7% is used to take better decision" IBM Global Services i 2002.

Visste du at (SMS)

- To av tre 14- og 15-åringene skriver SMS-meldinger i timene. Mobilbruken er nå blitt så forstyrrende at hver tredje lærer ønsker seg et forbud mot den i grunnskolen.
- Nær hver fjerde elev (24 prosent) i aldersgruppen 11- 13 år bruker SMS til å jukse på prøver.
- Blant andre bemerkelsesverdige resultater fra forskerens undersøkelser skal også nevnes: 8 prosent av 12-/13-åringene mobbes via SMS, 4 prosent blir truet.
- Telenor Mobils kunder sender 30 millioner tekstmeldinger hver måned. Antallet tekstmeldinger har tidoblet seg første halvår i år sammenliknet med samme periode i fjor.
- Kvinnelig SMS-terrorist i fengsel (VG) Den kvinnelige læreren (34) må sone syv måneder i fengsel for tyveri, trakassering og kronisk telefonterror.

Visste du at (semantikk)

- I 2007 vil vi i snitt bruke 40% av vår arbeidstid til å lete etter informasjon, og 70% av all informasjon gjenskapes i stedet for å gjenbrukes.

Cost of managing information is enormous

Statoil estimates cost of information handling equal to cost of assets

Why?

1. Information is defined and confined within a countless set of applications
2. Integration between these systems is complex, and needs continuous updating
(“fixing” bad data by SW solutions = spaghetti)
3. Life cycle management of information becomes difficult
  - Data format becomes outdated
  - Application handling - the information is phased out

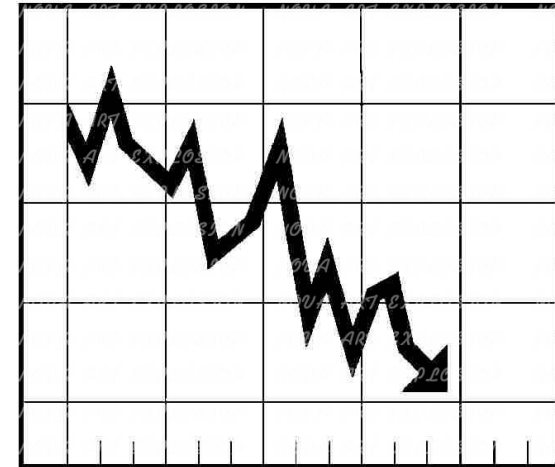

“Bad” Information Management – revenue inhibitor

Information systems with reduced flexibility (interoperability) limits the asset operators ability to optimize revenue

Why?

1. Impedes the ability to make processes fully automatic;
data not interoperable for the required applications
2. Impedes the value of information;
impedes the ability to take quick and correct decision
  - Speed of getting information available (real time)
  - Ability to transform information to knowledge

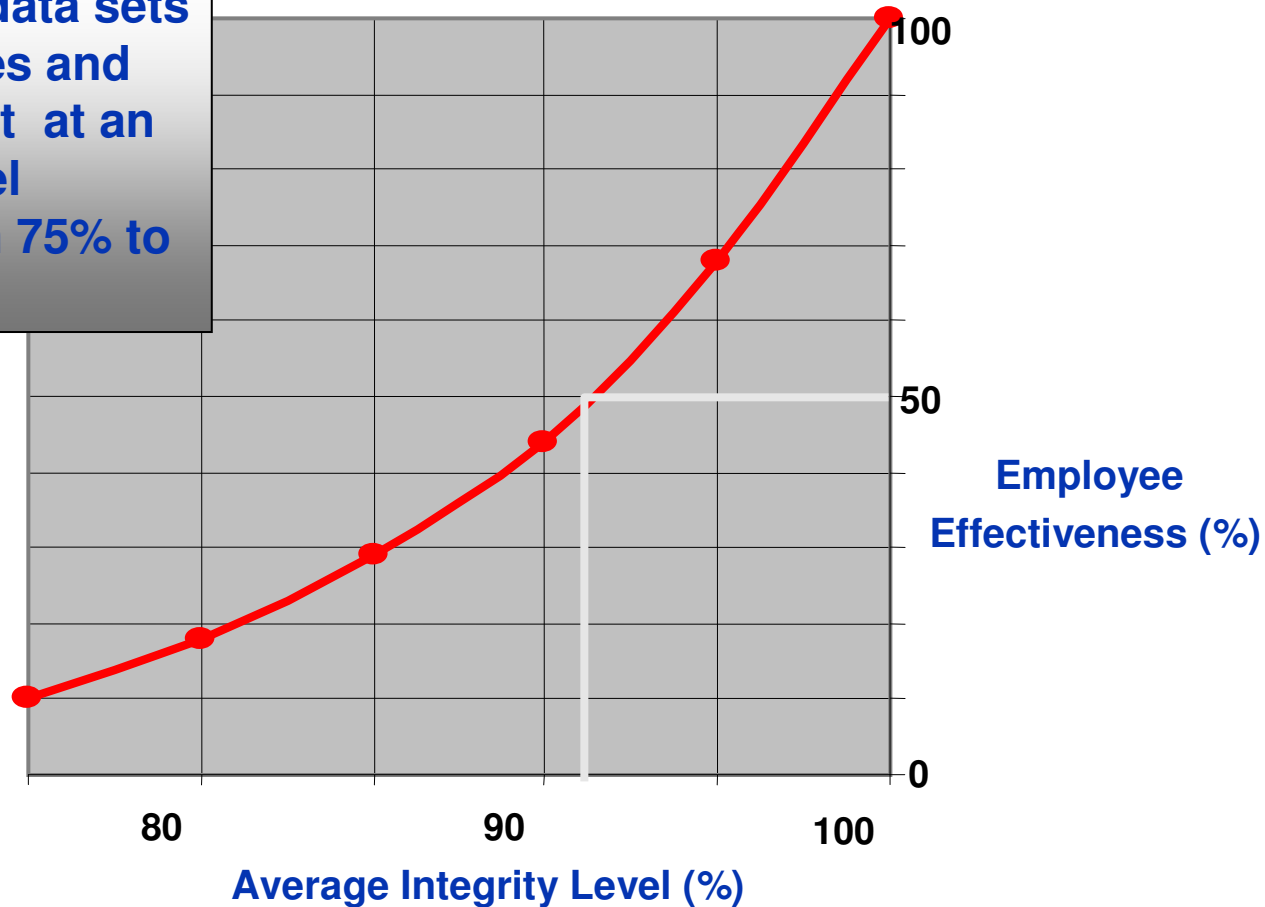

Example for existing customers:

- online production (Statoil investing 200 mnok/year into online production solutions)
- net centric warfare (remote operation and coordination of international forces/Logistics)

Benefits of Improved Information Quality

Based on 8 data sets used in series and each data set at an integrity level varying from 75% to 100%

Source: Aker Kværner

- Digital records make up 80% of fraud investigation cases, according to the forensic technology team at PricewaterhouseCoopers (“PWC On Fraud Trail”, *Financial Director*, December 13, 2005, in InterPARES “Summary of Proposed Research”).

- In 2002, *The Journal of Cell Biology* developed a test that revealed that 25% of all accepted manuscripts contain one or more illustrations that had been improperly manipulated (Wade Nicholas, “It May Look Authentic; Here is How to Tell It Isn’t”; *The New York Times*, Jan. 24, 2006 in InterPARES “Summary of Proposed Research”).

- **A special police unit is investigating allegations that someone in their ranks has sold information to controversial celebrity magazine *Se og Hør*.** (Aftenposten 9/3-2007)

The revelations are linked to the high-profile publication of the memoirs of a *Se og Hør* journalist, Håvard Melnæs, which has provoked a series of public debates about checkbook journalism and dubious practices by the flashy weekly.

"Se og Hør has very good sources in the police and when the job of checking (now Crown Princess) Mette-Marit's background started in earnest, certain well placed police officers were well paid by the weekly to check the criminal records of ex-boyfriends, her inner circle, and her family," Melnæs wrote in this book "En helt vanlig dag på jobben" - A normal day on the job.

Police director Ingelin Killengreen has now set a promised investigation in motion, based on the claims in the book, newspaper VG reports. The maximum penalty for such leaks is a three-year prison sentence.

The Norwegian branch of Nordic bank Nordea vows a full investigation into how bank account statements for Princess Märtha Louise and other celebrities wound up in the hands of reporters at magazine *Se og Hør*. (Aftenposten, 12/2-2007)

The bank, regulators and other media are crying foul after newspaper *Dagens Næringsliv* reported over the weekend that the royal bank account statements were leaked to the magazine. It's the latest in a string of revelations about reporting techniques at *Se og Hør*, most of which have been revealed in a new book by a former staff writer at the magazine.

- **No special security**

Account information for members of the royal family or other public officials or celebrities isn't subject to any stricter security controls, meaning that anyone dealing in customer service at the bank can have access to the accounts. Nordea has nearly 4,000 employees in Norway. ...it's possible to track who may have accessed the accounts, but that it may be difficult to track such information if the access occurred many years ago. Other banks in Norway have much the same practice as Nordea, meanwhile, with all customer service employees able to access all accounts.

www.dnv.com
